

The background of the cover is a photograph of three children in a park. In the foreground, a young boy with blonde hair and a white t-shirt with a tiger graphic is riding a red tricycle. A girl with blonde hair and a blue patterned shirt is sitting on his shoulders, holding the handlebars. In the background, another boy in a blue and white striped shirt is also on a tricycle. The scene is outdoors with trees and a building in the background. A large orange shape in the top left contains the text 'wijzer' and 'opvang & onderwijs'. A green bar at the bottom contains the title 'Pedagogisch-didactisch beleidsplan'. A white abstract line graphic is on the right side.

wijzer

opvang &
onderwijs

Pedagogisch-didactisch beleidsplan

Colofon

Burgemeester van Lierplein 77

3134 ZB Vlaardingen

010 59 10 581

info@wijzer.nu

www.wijzer.nu

Voorgenomen besluit CvB:	19-05-2025
Overleg directeurenberaad:	17-06-2025
Overleg medezeggenschap:	24-09-2025
Overleg Raad van Toezicht:	05-09-2025 (Kwaliteitscommissie)
	26-09-2025 (Raad van Toezicht)
Presentatie professionals:	03-10-2025
Definitieve vaststelling CvB:	07-10-2025

Inhoud

Leeswijzer	3
1. Introductie	5
Doelen	6
2. Visie en missie	6
3. Uitgangspunten pedagogiek en didactiek	7
4. Aanbod binnen onze locaties	9
Basisvaardigheden	9
5. Van passend naar inclusief	10
6. Fysieke- en emotionele veiligheid	12
7. Partnerschap	13
8. Mensen maken Wijzer	14
9. Evaluatie en kwaliteitsbewaking	14
10. Tot slot	15
Bronnen	16

Leeswijzer

Het pedagogisch-didactisch beleidsplan van Wijzer in Opvang & Onderwijs biedt inzicht in de richtlijnen en ambities die ten grondslag liggen aan ons pedagogisch en didactisch handelen.

Dit plan is geschreven vanuit het perspectief van de professional¹, met als doel hun visie, ervaringen en dagelijkse praktijk centraal te stellen. Op die manier sluit het beleid aan bij wat er leeft op de werkvloer en wordt de betrokkenheid en verantwoordelijkheid van professionals versterkt.

In de komende jaren richt Wijzer zich op het werkgeluk en de persoonlijke ontwikkeling van professionals. Dit plan sluit daar naadloos op aan, want... *Mensen maken Wijzer!*

Het beleidsplan is als volgt opgebouwd:

1. **Introductie:** Hierin worden de achtergrond en de doelen van dit beleidsplan toegelicht, evenals de ambities.
2. **Visie en missie:** Dit hoofdstuk beschrijft de visie, missie en de belangrijkste uitgangspunten van Wijzer.
3. **Uitgangspunten pedagogiek en didactiek:** De wetenschappelijke- en praktische onderbouwing van onze pedagogische- en didactische aanpak.
4. **Aanbod binnen onze locaties:** Een overzicht van de basisvaardigheden en ontwikkelingsgebieden waarbinnen wij werken.
5. **Van passend naar inclusief:** Dit hoofdstuk gaat in op de stappen die Wijzer zet richting inclusief onderwijs en inclusieve opvang.
6. **Fysieke- en emotionele veiligheid:** De maatregelen en uitgangspunten die zorgen voor een veilige omgeving voor kinderen.
7. **Partnerschap met ouders:** De samenwerking met ouders² en de gedeelde verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van kinderen.
8. **Mensen maken Wijzer:** Het belang van professionele ontwikkeling en de rol van professionals binnen onze organisatie.
9. **Evaluatie en kwaliteitsbewaking:** Een beschrijving van de methodieken die wij hanteren om de kwaliteit van onze opvang en onderwijs te bewaken en te verbeteren.

¹ In dit beleidsplan wordt meermaals gesproken over 'de professional'. Hieronder verstaan we medewerkers die beroepsmatig met, voor of rondom kinderen werken.

² Onder ouders worden ook verzorgers verstaan.

10. Tot slot: Een afsluitend hoofdstuk met een samenvatting van de belangrijkste punten en een blik op de toekomst.

Bronnen: Aan het eind van dit document staat een overzicht van de literatuur en theorieën die als basis hebben gediend voor dit beleidsplan.

Dit document dient als levend beleidsstuk en wordt regelmatig geëvalueerd en bijgesteld op basis van nieuwe inzichten, wetgeving en praktijkervaringen.

1. Introductie

Vol trots presenteren we het pedagogisch-didactisch beleidsplan van Wijzer in Opvang & Onderwijs, hierna te noemen Wijzer. Dit document vormt de basis voor ons gezamenlijk pedagogisch-didactisch handelen in opvang en onderwijs. We streven naar een inclusieve, veilige en uitdagende speel- en leeromgeving waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

Een belangrijk onderdeel van deze inclusieve omgeving is de meertaligheid binnen onze locaties. De kinderen binnen Wijzer spreken diverse thuistalen. Deze taalkundige diversiteit vormt een rijke basis voor de ontwikkeling en het begrip van culturele diversiteit binnen onze organisatie. Van een aantal locaties hebben we de thuistalen van de kinderen in kaart gebracht; de resultaten hiervan zijn weergegeven in onderstaande cirkeldiagrammen.

Andere talen (niet-NL): Turks, Bosnisch, Russisch, Portugees, Frans, Tamil, Arabisch, Tigrinya, Koerdisch, Engels, Pools, Bulgaars, Urdu, Berbers, Somalisch, Papiaments, Surinaams, Spaans, Thais, Hindoestaans, Litouws, Kaapverdiaans, Vietnamees, Armeens, Congolees, Antiliaans, Lets, Hongaars, Pashtu, Roemeens, Farsi, Braziliaans, Oekraïens, Chinees, Japans, Italiaans, Grieks, Afrikaans, Georgisch, Swahili, Servisch, Fula (West-Afrika), Duits.

In de praktijk merkten we dat het pedagogisch beleid van het onderwijs nog onvoldoende aansloot op de opvang. Deze constatering biedt een kans: door vanuit een gezamenlijke visie en koers gerichte keuzes te maken, versterken we de samenhang én de kwaliteit van ons pedagogisch-didactisch handelen.

Dit beleidsplan bouwt voort op wetenschappelijk onderbouwde inzichten en praktijkervaringen, en richt zich op professionalisering, samenwerking en duurzaamheid. Het sluit aan bij landelijke ontwikkelingen en de ambitie om opvang en onderwijs steeds beter op elkaar af te stemmen. Zo zorgen we ervoor dat elk kind zich bij Wijzer gezien, gehoord en gestimuleerd voelt.

In de volgende hoofdstukken lichten we onze visie, missie, uitgangspunten en concrete beleidskeuzes verder toe. We kijken uit naar de gezamenlijke implementatie van dit beleid en nodigen iedereen uit om actief bij te dragen aan de uitvoering ervan.

Doelen

Met dit beleid willen we als professionals bij Wijzer bijdragen aan een toekomst waarin we samen, met vertrouwen en professionaliteit, het beste voor kinderen realiseren.

1. **Professionele groei:** We willen continu groeien in onze rol, met ruimte om te experimenteren, te leren en eigenaarschap te nemen (zie plan Binden & Boeien).
2. **Samenwerking en eigenaarschap:** Samen met collega's dragen we verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van opvang en onderwijs, met een sterke focus op samenwerking en gedeeld eigenaarschap.
3. **Ondersteunende werkomgeving:** We bouwen aan een werkomgeving waarin we ons gesteund en gewaardeerd voelen, en waarin we elkaar motiveren om hoge verwachtingen waar te maken.
4. **Kwaliteit en planmatigheid:** Wij streven ernaar om planmatig en doelgericht te werken aan de continue verbetering van onze pedagogische- en didactische aanpak.
5. **Duurzaamheid:** We integreren duurzaamheid in onze dagelijkse praktijk door bewuste keuzes te maken die zowel het milieu beschermen als sociale verantwoordelijkheid bevorderen.

2. Visie en missie

Visie

Bij Wijzer staan we als professionals centraal in het creëren van een stimulerende en veilige leeromgeving voor kinderen van 0 tot 18 jaar. We geloven in onze eigen kracht om, met ruimte en vertrouwen, de opvang en het onderwijs vorm te geven. We omarmen de kans om eigenaarschap te nemen en te groeien in onze rol, terwijl we kinderen ondersteunen in hun ontwikkeling. We werken vanuit hoge verwachtingen, waarderend leiderschap en planmatigheid, om bij te dragen aan de ontwikkeling van elk kind, met als doel hen vol vertrouwen de toekomst in te laten gaan.

Missie

Bij Wijzer zetten we ons in om een inclusieve, respectvolle en veilige omgeving te bieden voor elk kind. We werken vanuit een openbare identiteit en maatschappelijke betrokkenheid, waarbij respect, vertrouwen, inclusiviteit en veiligheid de basis vormen in ons dagelijks handelen.

Samen met collega's, kinderen en ouders bouwen we aan een toekomst waarin duurzaamheid en hoge verwachtingen centraal staan. We creëren een samenleving in het klein, waarin ieder kind zich veilig en gewaardeerd voelt.

Daarnaast leiden we kinderen op tot kritische denkers, die voorbereid zijn op hun rol in de samenleving van morgen. Zo kunnen zij uiteindelijk zelfstandig en verantwoordelijk een bijdrage leveren aan een betere wereld.

We voelen ons gesteund en uitgedaagd om vanuit eigenaarschap en samenwerking de beste opvang en het beste onderwijs te realiseren. Dit doen we met planmatige aandacht voor kwaliteit en innovatie, waarbij we werkwijzen toepassen van bewezen effectiviteit.

3. Uitgangspunten pedagogiek en didactiek

Het is van groot belang om kinderen in de leeftijd van 0 tot 18 jaar te ondersteunen in hun ontwikkeling op een manier die aansluit bij hun specifieke ontwikkelingsfasen. Door goed in te spelen op fysieke, cognitieve, emotionele en sociale behoeften, kunnen we hen optimaal begeleiden tijdens hun ontwikkeling. De Zone van Naaste Ontwikkeling (ZNO), zoals beschreven door Vygotsky, speelt hierbij een sleutelrol. De ZNO benadrukt het belang van het uitdagen van kinderen met activiteiten die net buiten bereik van hun huidige niveau liggen, met voldoende ondersteuning van professionals en leeftijdsgenoten. Het creëren van een omgeving die zowel veiligheid biedt als uitdaagt, stelt kinderen in staat om zich te ontwikkelen op een manier die hen zowel cognitief als sociaal stimuleert. Hoe wij als professionals deze ondersteuning bieden, wordt gestuurd door wetenschappelijk onderbouwde kennis van wat werkt in de praktijk.

Pedagogische basisdoelen en interactievaardigheden

Binnen onze locaties werken we vanuit de vier pedagogische basisdoelen zoals beschreven door Marianne Riksen-Walraven:

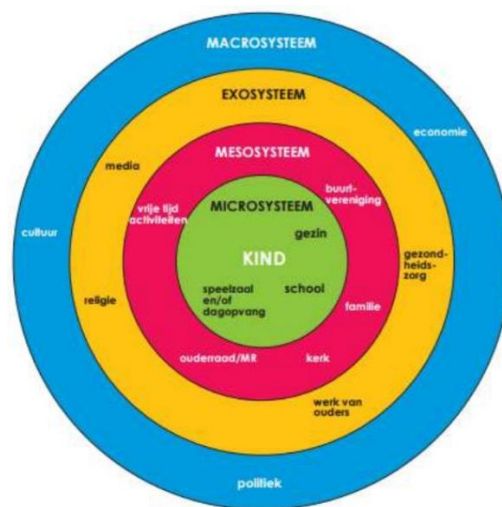
- Het bieden van emotionele veiligheid
- Het bevorderen van persoonlijke competentie
- Het bevorderen van sociale competentie
- Het bevorderen van morele competentie (overdracht van normen en waarden)

Om deze doelen in de praktijk te realiseren, maken wij gebruik van de zes interactievaardigheden zoals uitgewerkt in het boek *Interactievaardigheden* van Anneke Strik en Jacqueline Schoemaker. Deze vaardigheden: sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, structureren en grenzen stellen, praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering en het begeleiden van interacties tussen kinderen, vormen het professionele kader voor ons dagelijks handelen.

Als professionals passen wij deze vaardigheden toe, rekening houdend met de ontwikkelingsfase en leeftijd van ieder kind. Op die manier zorgen we ervoor dat onze aanpak aansluit bij de behoeften van kinderen van verschillende leeftijden.

Leren en groeien door verbinding

De relatie tussen kinderen en volwassenen is van fundamenteel belang voor de ontwikkeling van het kind. In lijn met de theorieën van Uri Bronfenbrenner over de invloed van de sociale omgeving, zorgen we ervoor dat kinderen zich erkend en gehoord voelen, zowel in hun relaties met leeftijdsgenootjes als met de professionals. We betrekken ouders actief vanuit hun eigen rol bij het ontwikkelingsproces, zodat zij samen met ons de ontwikkeling van hun kinderen kunnen volgen en ondersteunen.³

³ Hoe wij ouders betrekken bij het ontwikkelingsproces van de kinderen staat verder uitgelegd in hoofdstuk 5 'Van passend naar inclusief' en in hoofdstuk 7 'Partnerschap met ouders'.

Een veilige hechting biedt een basis van vertrouwen en zorgt ervoor dat kinderen zich veilig voelen in hun omgeving. Directe interactie is hierbij van belang. ‘The Still Face Experiment’ van Tronick toont aan dat het cruciaal is om emotioneel contact te hebben met een opvoeder, in ons geval, een professional. In het experiment zie je dat wanneer de opvoeder geen reactie toont, het kind tekenen van stress vertoont, zoals huilen. Als professionals maken we daarom bewuste keuzes over de organisatie, de inrichting en het gebruik van materialen en middelen zoals digitale technologie om in contact te blijven met de kinderen.⁴

Ruimte en omgeving: essentieel voor groei

De speel- en leeromgeving en de inrichting van de ruimtes hebben een grote invloed op de ontwikkeling van kinderen. Marianne Riksen-Walraven benadrukt het belang van een omgeving die de ruimte biedt om te verkennen, spelen en leren. Dit sluit aan bij de principes van Maria Montessori en Reggio Emilia, die beiden de nadruk leggen op het belang van een omgeving die kinderen uitnodigt om actief aan de slag te gaan met materialen en ideeën om zo in de context te kunnen leren.

We kiezen voor speel-, leer- en ontwikkelingsmateriaal dat aansluit bij de leeftijd en behoeften van de kinderen. Het materiaal is duurzaam, gemaakt van natuurlijke materialen, en nodigt uit tot creatief spel met een open einde.

Door kinderen de ruimte te geven om te ontdekken, kunnen ze zowel zichzelf als hun omgeving beter leren kennen. We zijn voorstander van risicovol spel/ontwikkelingssituaties omdat dit kinderen helpt om te leren omgaan met uitdagingen, zelfstandig beslissingen te nemen en hun eigen grenzen te verkennen. Daarnaast ontwikkelen kinderen niet alleen motorische vaardigheden, maar leren ze ook probleemoplossend denken. Het nemen van risico's in een veilige omgeving kan het zelfvertrouwen van kinderen versterken, vooral wanneer ze succesvol een uitdaging aangaan.

We laten ons inspireren door de 3 V's van Dorian de Haan. De 3 V's staan voor verkennen, verbinden en verrijken. Deze aanpak zorgt ervoor dat kinderen zich kunnen ontwikkelen in een dynamische en stimulerende omgeving. De professional voegt nieuwe elementen toe in spel en begeleiding, waardoor de leermogelijkheden vergroot worden en het leren en ontwikkelen een diepere betekenis krijgt.

Basisontwikkeling

De ontwikkeling van kinderen gaat niet alleen over kennis, maar ook over brede persoonsontwikkeling. Hieronder verstaan wij het vormen van de persoonlijkheid, de ontwikkeling van identiteit, creativiteit en een gezonde leefstijl. Creativiteit is een aangeboren drang en het vermogen om iets nieuws te creëren. Het biedt daarnaast een uitlaatklep voor emoties. Wanneer kinderen de ruimte krijgen om te

⁴ Waar Wijzer aan werkt op het gebied van digitale media en digitale technologie staat beschreven in het beleidsplan Digitale geletterdheid.

experimenteren, ontdekken ze nieuwe perspectieven en verbreden ze hun kijk op de wereld. Hierdoor wordt er ook aandacht gegeven aan oriëntatie op jezelf en je omgeving. In dit kader passen we de 3 B's van Basisontwikkeling toe:

Betekenisvolle activiteiten (B1) zorgen ervoor dat er interactie op gang komt, dat er iets te spelen en te onderzoeken valt, en bieden ons als professionals de kans om te bemiddelen (B2). Op deze manier komen we veel te weten over de ontwikkeling van de kinderen: Wat doen ze graag? Wat kunnen en weten ze al? Waar zijn ze nieuwsgierig naar en wat weten ze nog niet? We zien vervolgens kansen om in te spelen op de brede bedoelingen (B3), wat vormgeeft aan leren en ontwikkelen samen met de kinderen.

4. Aanbod binnen onze locaties

Binnen onze locaties werken we dagelijks aan een breed en samenhangend aanbod dat kinderen voorbereidt op hun toekomst. We bieden niet alleen kennis, maar ook vaardigheden die kinderen helpen om volwaardig deel te nemen aan de samenleving. Door te investeren in basisvaardigheden en brede ontwikkeling, leggen we een stevige basis voor leren, leven en samenleven – nu en later.

Basisvaardigheden

Vaardigheden op het gebied van taal, rekenen-wiskunde, burgerschap en digitale geletterdheid zijn essentieel om actief deel te nemen aan onze samenleving. Ze ondersteunen niet alleen het leren van andere vakken, maar ook het functioneren in het dagelijks leven.

Taalvaardigheid verwijst naar de fundamentele taalvaardigheden die noodzakelijk zijn voor effectieve communicatie. Dit omvat verschillende aspecten van taal:

- **Lezen:** Het begrijpen van geschreven teksten, van eenvoudige zinnen tot complexe informatie.
- **Schrijven:** Het correct en duidelijk formuleren van teksten zoals brieven, e-mails of verslagen.
- **Luisteren:** Het begrijpen van gesproken taal in verschillende contexten, van gesprekken tot instructies.
- **Spreeken:** Het vermogen om effectief en verstaanbaar te communiceren in gesprekken en presentaties.

Onze aanpak sluit aan bij de taalvisie van MVS (Maassluis, Vlaardingen en Schiedam). Dit is een regionale samenwerking die inzet op gelijke kansen door sterke taalontwikkeling. Deze visie benadrukt dat taal de sleutel is tot ontwikkeling, maatschappelijk functioneren en het welbevinden van kinderen.

Rekenen en wiskunde zijn basisvaardigheden die bijdragen aan de gecijferdheid van kinderen. Ze vormen de basis voor verdere ontwikkeling in rekenen, wiskunde, andere vakken en het vervolgonderwijs. Hierbij gaat het om kennis, vaardigheden en inzichten binnen de verschillende domeinen van rekenen en wiskunde.

Burgerschap betreft de sociale en maatschappelijke vaardigheden die kinderen helpen actief deel te nemen aan de samenleving. Het omvat kennis over het functioneren van de Nederlandse democratie, de bijbehorende waarden, en het toepassen van deze kennis in het dagelijks leven. Het is belangrijk dat

kinderen, op basis van de pedagogische visie van hun opvang- en/of onderwijsplek, ervaringen opdoen met de diverse en democratische samenleving. De omgeving fungeert als een oefenplaats waar kinderen leren omgaan met verschillen en respectvol communiceren, zowel fysiek als digitaal, lokaal, nationaal en mondiaal.

Kinderparticipatie en burgerschap

Kinderen moeten zich gezien en gehoord voelen, ongeacht hun leeftijd. Dit betekent dat we kinderen actief betrekken bij hun eigen leerproces en hen de ruimte geven om hun ideeën en gevoelens te uiten. We erkennen het recht van kinderen om mee te praten over zaken die hen aangaan, zoals het dagelijks ritme of de keuze van activiteiten. Dit sluit aan bij de benaderingen van onder andere Biesta en Stevens, die pleiten voor het serieus nemen van de stem van het kind.

Burgerschap betekent ook dat we kinderen leren om zich verbonden te voelen met hun omgeving en de samenleving. Dit kan door ze bewust te maken van hun rol binnen de groep, binnen de buurt, en zelfs in de grotere wereld. We stimuleren kinderen om verantwoordelijkheid te nemen voor hun acties en om samen te werken met anderen.

Digitale geletterdheid

Digitale geletterdheid omvat de vaardigheden, en daarmee ook kennis en attitudes, die nodig zijn voor het veilig en verantwoord gebruik van digitale media en digitale technologie. Het gaat niet alleen om technische/instrumentele vaardigheden, maar ook om kritisch denken, ethisch gebruik en het vermogen om informatie te evalueren en te creëren. In een wereld waar digitale technologie een integraal onderdeel is van het dagelijks leven, is het van belang dat kinderen deze vaardigheden ontwikkelen om effectief te kunnen functioneren.

Kinderen moeten leren om informatie op het internet te beoordelen, nepnieuws te herkennen en verantwoordelijk om te gaan met online communicatie, passend bij hun ontwikkelingsfase. Dit stelt hen in staat om technologie kritisch en verantwoord te gebruiken, en zich als digitale burgers te gedragen.

De basisvaardigheden die in de opvang en het onderwijs worden aangeleerd, vormen een stevige basis voor de persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling van kinderen. Digitale vaardigheden en burgerschap zijn niet los te zien en moeten op een geïntegreerde manier worden aangeleerd. Dit stelt kinderen in staat om kritisch te denken, effectief te communiceren, samen te werken en zich voor te bereiden op een dynamische toekomst.

5. Van passend naar inclusief

Diversiteit, inclusie en meertaligheid spelen een belangrijke rol in de ontwikkeling van kinderen. Kinderen groeien op in een samenleving waarin verschillende culturen, talen, talenten, mogelijkheden en achtergronden samenkomen. Dit biedt kansen, maar brengt ook uitdagingen met zich mee in de communicatie, huisvesting, ondersteuning en samenwerking met kinderen en hun ouders. Culturele verschillen en taalbarrières kunnen leiden tot misverstanden en uiteenlopende verwachtingen. Om ieder kind optimaal te ondersteunen, benutten we de cultuur en moedertaal als kapstok in ons aanbod. We stemmen onze ondersteuning af op de unieke behoeften van elk kind. Zo krijgt ieder kind,

ongeacht achtergrond, afkomst of capaciteiten, de kans zich optimaal te ontwikkelen.

Om de verwachtingen voor kinderen en ouders helder te maken, is open en regelmatige communicatie essentieel. Dit doen we door duidelijke afspraken te maken bij de start, ouders actief te betrekken en hen regelmatig te informeren over de voortgang van hun kind. In deze samenwerking zijn wij als professionals de verbindende schakel. We zijn ons bewust van de eerdere ervaringen die kinderen meenemen en creëren een omgeving waarin ze zich veilig en gesteund voelen. Alleen door sensitief en responsief te werken, kunnen we een aanpak ontwikkelen die hun ontwikkeling optimaal ondersteunt.

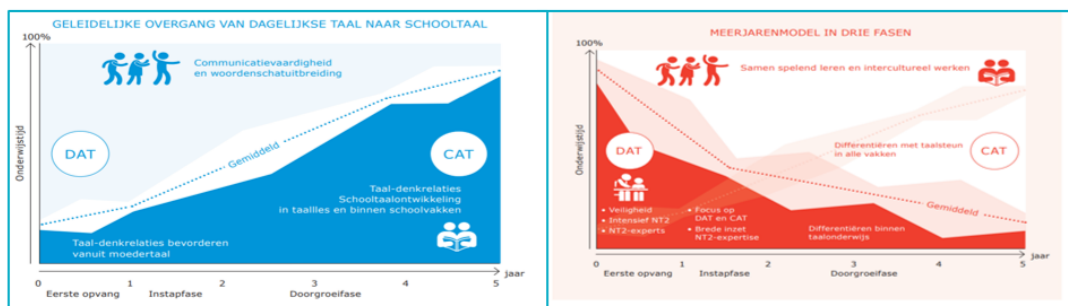
Meertaligheid

Bij de begeleiding van meertalige kinderen leggen we de focus op het ontwikkelen van taal op hoog niveau als basis voor verdere cognitieve en sociale ontwikkeling. Daarbij erkennen we dat een sterke ontwikkeling van de moedertaal essentieel is om andere talen succesvol te leren. Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat er voldoende tijd en ruimte is voor kinderen om in hun eigen tempo te schakelen tussen de verschillende talen, waarbij duidelijk is dat deze talen niet los van elkaar staan, maar juist met elkaar verweven zijn in hun taalontwikkeling.

Deze visie op meertaligheid sluit ook aan bij de taalvisie van MVS, waarin meertaligheid wordt erkend als een kracht en uitgangspunt voor kansengelijkheid. MVS benadrukt dat het benutten van thuistalen bijdraagt aan taal- en identiteitsontwikkeling en maatschappelijk functioneren.

Een nieuwe taal leren kost 5-7 jaar

Taalvisie
Taalbeleid
Taalonderwijs

De afbeelding laat zien dat het leren van een nieuwe taal 5 tot 7 jaar duurt, waarbij dagelijkse taal (DAT) snel wordt verworven, maar schooltaal (CAT) een langduriger, geleidelijk proces is dat gerichte ondersteuning vraagt.

Inclusiviteit richting de toekomst

De overheid streeft ernaar dat in 2035 de meeste locaties de overgang naar inclusief onderwijs hebben gemaakt. Wij zien dit als een kans om ook de opvang vanaf dat moment inclusief aan te bieden. Inclusief onderwijs en opvang betekent dat kinderen met en zonder ondersteuningsbehoeften samen spelen en leren, waarbij de locatie zo is ingericht dat iedereen welkom is en erbij hoort. Dit vraagt om een cultuur waarin diversiteit wordt omarmd en inclusie vanzelfsprekend is.

Om de ambities van inclusief onderwijs en inclusieve opvang te realiseren, zetten we in op:

- **Samenwerking met zorginstellingen**

Inclusieve opvang en onderwijs vraagt om samenwerking met zorgprofessionals, zodat kinderen de juiste ondersteuning kunnen krijgen wanneer dat nodig is. Dit kan zowel binnen de locatie als in samenwerking met externe hulpverleners.

- **Verandering in cultuur**

De locatie moet zich aanpassen aan de behoeften van diverse kinderen, wat vraagt om een cultuur waarin diversiteit wordt gevierd en inclusie vanzelfsprekend is. Dit kan bijvoorbeeld door het creëren van een omgeving waarin alle kinderen zich welkom voelen en gezien worden in hun unieke kwaliteiten.

- **Flexibiliteit in het ontwikkelingsaanbod**

Het aanbod moet zoveel mogelijk worden aangepast aan de individuele behoeften van de kinderen, bijvoorbeeld door meer variatie in leermethoden en het aanpassen van het les- en spel materiaal om het voor iedereen toegankelijk te maken.

- **Betrekken van ouders en de gemeenschap**

Inclusieve opvang en onderwijs heeft niet alleen invloed op kinderen en professionals, maar ook op ouders en de bredere gemeenschap. Het is belangrijk om hen actief te betrekken bij het proces van inclusieve opvang en onderwijs en hen te ondersteunen in hun rol als partners in het leerproces van hun kinderen.

- **Professionalisering van het personeel**

Professionals moeten toegerust zijn om de opvang en het onderwijs in een inclusieve omgeving vorm te geven. Dit kan door middel van training en het ontwikkelen van vaardigheden om tegemoet te komen aan de diverse leerbehoeften van alle kinderen.

De grote uitdaging is om dit proces systematisch en met voldoende middelen te realiseren, zodat onze locaties in 2035 daadwerkelijk in staat zijn om een breed inclusief aanbod te bieden. Het is essentieel dat er gedurende dit proces aandacht blijft voor zowel de individuele ondersteuning van kinderen als voor het creëren van een locatieomgeving waarin alle kinderen zich gewaardeerd en begrepen voelen.

Meer weten? Klik [hier](#).

6. Fysieke- en emotionele veiligheid

Fysieke- en emotionele veiligheid zijn essentieel voor het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen. Hieronder volgen de belangrijkste aspecten, maar voor de volledigheid verwijzen we naar het veiligheidsplan (onderwijs), het veiligheids- en gezondheidsbeleid (opvang) en bijbehorende protocollen.

Fysieke veiligheid

De fysieke veiligheid wordt gewaarborgd door een doordachte inrichting van de binnen- en buitenruimtes, die afgestemd zijn op de leeftijd van de kinderen. Een veilige omgeving betekent ook dat we risico's zo klein mogelijk maken. Dit bereiken we onder andere door het gebruik van de

checklist 'veiligheid en gezondheid', goed onderhoud van de speel- en leermaterialen, het direct vervangen van kapot materiaal en het bieden van voldoende toezicht. De kinderen voelen zich fysiek beschermd waarbij de balans tussen veiligheid en risicovol spel altijd de aandacht heeft.

Emotionele veiligheid

Emotionele veiligheid ontstaat door de kwaliteit van de relatie tussen ons als professionals en de kinderen. We bouwen een hechte band op door sensitieve en responsieve interacties, waarbij we adequaat reageren op de signalen van kinderen, passend bij de ontwikkelingsfase waarin een kind zich op dat moment bevindt.

Bij jongere kinderen ligt de nadruk op individuele interactie en afstemming op gevoelens en behoeften, terwijl voor oudere kinderen groepsinteractie en sociale ontwikkeling centraal staan. We moedigen zelfvertrouwen aan door respect te tonen voor de autonomie van kinderen en hen ruimte te geven voor eigen initiatief.

Duidelijke structuur en grenzen bieden kinderen veiligheid en voorspelbaarheid, wat bijdraagt aan een gevoel van geborgenheid.

Deze aspecten zorgen ervoor dat kinderen zich ondersteund voelen in hun ontwikkeling en met vertrouwen nieuwe stappen in hun persoonlijke groei kunnen zetten.

7. Partnerschap

Bij Wijzer werken we op een dusdanige manier samen met ouders dat er sprake is van partnerschap. Dit partnerschap staat volledig in het teken van het welzijn van de kinderen. Ouders worden actief betrokken om samen op te trekken, vanuit een gelijkwaardige samenwerking en met een gedeelde verantwoordelijkheid.

Gedurende het jaar worden er locatie gebonden activiteiten georganiseerd, waarbij de ouders nauw betrokken worden. Dit vormt een belangrijke schakel in het opbouwen van een sterke samenwerking.

Om de ontwikkeling van kinderen goed te kunnen volgen, maken we gebruik van een kindvolgsysteem. Dit systeem stelt ons in staat om de voortgang van ieder kind structureel te monitoren. Daarnaast vinden er structureel oudergesprekken plaats, waarin de ontwikkeling van het kind wordt besproken.

Wanneer er zorgen zijn over de ontwikkeling van een kind, wordt er altijd volgens de daarvoor geldende richtlijnen (zorgroute) gehandeld. De zorgroute zorgt ervoor dat het kind zoveel mogelijk kansen krijgt om zich optimaal te ontwikkelen. Samen met de ouders en de betrokkenen van de locatie wordt gekeken naar het soort hulp waar het kind het meeste baat bij heeft en, indien nodig, naar deskundige hulp van buitenaf. Het ondersteuningsteam van de locatie werkt daarbij nauw samen met externe zorgpartners. Het nemen van stappen gebeurt altijd in overleg met de ouders, zodat zij volledig betrokken blijven bij de zorg en ondersteuning van hun kind.

Ook de samenwerking tussen opvang en onderwijs speelt hierin een belangrijke rol. Wanneer kinderen

bijna vier jaar worden, vindt er – met toestemming van de ouders - een warme overdracht plaats naar de basisschool. Hierbij worden de observaties en het bijbehorende overdrachtsformulier gedeeld, en vertelt de professional hoe het kind is, hoe de ontwikkeling verloopt en welke ondersteuning het kind eventueel nodig heeft. Bij kinderen waarbij de zorgroute is gehanteerd, wordt er al in een eerder stadium contact gelegd en samengewerkt met de basisschool, zodat er een goede aansluiting en continuïteit in ondersteuning geborgd is.

Deze nauwe samenwerking met ouders, in combinatie met ons monitorings- en zorgsysteem én de afstemming tussen opvang en onderwijs zorgt ervoor dat ieder kind de juiste ondersteuning krijgt. Door samen op te trekken en verantwoordelijkheid te delen, creëren we een sterke en vertrouwde omgeving waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

8. Mensen maken Wijzer

Wij, professionals, staan centraal in het waarborgen en versterken van de pedagogische en didactische kwaliteit. Het strategisch HR-beleidsplan ‘Mensen maken Wijzer’ benadrukt het belang van voortdurende professionele ontwikkeling.

We geloven in de kracht van voortdurende ontwikkeling. Het Leer- en ontwikkelbeleid is erop gericht om ons te ondersteunen bij onze professionele en persoonlijke groei, zodat we onze talenten optimaal kunnen benutten en blijven bijdragen aan de kwaliteit van opvang en onderwijs.

Naast formele scholing hechten we veel waarde aan informeel leren en collegiale uitwisseling. Door actief feedback te geven en te ontvangen, leren we van en met elkaar. Dit draagt bij aan een open en reflectieve werkcultuur waarin professionaliteit en samenwerking hand in hand gaan. We moedigen elkaar aan om initiatief te tonen, kritisch mee te denken en onze kennis te delen met collega's.

Binnen de maatschappelijke kinderopvang en het openbaar onderwijs hebben we bovendien een belangrijke voorbeeldfunctie. Dit vraagt niet alleen om pedagogische en didactische deskundigheid, maar ook om een professionele houding. Door bewust te werken aan onze eigen ontwikkeling en het stimuleren van de groei van anderen, dragen we bij aan een inspirerende leeromgeving voor zowel kinderen als collega's.

Door structureel te investeren in professionalisering en een lerende organisatiecultuur, versterken we samen de kwaliteit van opvang en onderwijs en bieden we de ruimte om elkaars talenten maximaal te benutten.

9. Evaluatie en kwaliteitsbewaking

Om de kwaliteit van onze opvang en onderwijs te bewaken, maken we gebruik van verschillende methodieken en instrumenten om onze pedagogische aanpak en werkprocessen continu te evalueren en waar nodig te verbeteren.

Het **4D-model** is een methodiek die helpt bij het bewaken en verbeteren van de kwaliteit van opvang

en onderwijs. Het bestaat uit vier stappen:

1. **Data:** Het verzamelen van relevante gegevens en informatie over de huidige situatie.
2. **Duiden:** Het analyseren en interpreteren van de verzamelde data om inzicht te krijgen in sterke punten en verbeterpunten.
3. **Doelen:** Het stellen van concrete doelen op basis van de analyse om de kwaliteit te verbeteren.
4. **Doen:** Het uitvoeren van acties en interventies om de gestelde doelen te bereiken.

Door deze stappen systematisch te volgen, kunnen we de pedagogische aanpak en werkprocessen continu evalueren en verbeteren. Het 4D-model speelt een belangrijke rol in ons strategisch proces (2024-2030) om de kwaliteit van opvang en onderwijs te waarborgen.⁵

Om onze pedagogische kwaliteit visueel in kaart te brengen, maken we in de opvang en kleutergroepen gebruik van het instrument **PiB (Pedagogische praktijk in Beeld)**. Dit helpt ons om te reflecteren op onze pedagogische praktijk en waar nodig bij te sturen.

Om de ervaringen van zowel ouders als professionals te monitoren, voeren we regelmatig tevredenheidspeilingen uit. Deze peilingen bieden ons inzicht in hoe onze diensten ervaren worden, evenals de tevredenheid van ons als professionals, en waar verbeterpunten liggen. De resultaten worden gebruikt om gericht aanpassingen door te voeren waar dat nodig is.

Ten slotte wordt dit pedagogisch-didactisch beleidsplan jaarlijks geëvalueerd en, bij belangrijke wijzigingen in wet- en regelgeving, tussentijds aangepast.

Door deze methodieken te combineren, zorgen we ervoor dat de kwaliteit van onze opvang en onderwijs continu gewaarborgd en verbeterd wordt.

10. Tot slot

Door middel van dit pedagogisch-didactisch beleidsplan streven we ernaar de samenwerking tussen opvang en onderwijs te verbeteren en te versterken, met als doel een doorgaande lijn te creëren van 0 tot 18 jaar, waarin inclusieve opvang en onderwijs centraal staan. De borging en de vertaling naar de locaties vindt plaats middels het pedagogisch werkplan van de locatie zelf.

Daarnaast richten onze ambities bij Wijzer voor de periode 2024-2030 zich op de continue ontwikkeling van zowel onszelf als de kinderen. We streven ernaar de kwaliteit op onze locaties te waarborgen en ons werkplezier te vergroten. We spelen in op landelijke en regionale ontwikkelingen en nemen actief eigenaarschap voor ons werk. Door te investeren in onze professionele groei en de kwaliteit van de opvang en het onderwijs, dragen we bij aan een positieve en duurzame speel- en leeromgeving voor de kinderen.

Voor de volledige strategische koers van Wijzer, verwijzen we naar het [strategisch document](#).

⁵ In hoofdstuk 10 staat een verwijzing naar het strategisch document.

Bronnen

Agirdag, O. (2020). Onderwijs in een gekleurde samenleving. Pelckmans.

Biesta, G. (2020). Het prachtige risico van onderwijs. Culemborg: Klement.

Biesta, G. (2021). Pedagogiek als betrokken handelingswetenschap. Culemborg: Klement.

Biesta, G. (2022). Wereldgericht onderwijs. Culemborg: Klement.

[Bronfenbrenner, U. \(1979\). The Ecology of Human Development: Experiments by Nature and Design. Harvard University Press.](#)

De Haan, D. (2012). Verkennen, verbinden, verrijken: Didactiek voor een goede interactie met jonge kinderen. Hogeschool Inholland & Universiteit Utrecht.

De Haan, D. (2012). Verkennen, verbinden, verrijken: Didactiek voor een goede interactie met jonge kinderen. Basistraining VVE plus. Gemeente Amsterdam, De Activiteit, CED-Groep, Cito & Nederlands Jeugd Instituut.

[Hiddink, F. \(2019\). Early childhood problem-solving interaction: young children's discourse during small-group work in primary school. Rijksuniversiteit Groningen.](#)

Malaguzzi, L. (Reggio Emilia-benadering). (1996). The Hundred Languages of Children: The Reggio Emilia Approach to Early Childhood Education. Ablex Publishing.

[Montessori, M. \(1967\). The Absorbent Mind. Holt, Rinehart and Winston.](#)

[MVS Taal. \(2023\). Taalvisie Maassluis, Vlaardingen, Schiedam.](#)

[MVS Taal. \(2023, september 28\). Kennistafel Meertaligheid – verslag kennisdeling.](#)

[Riksen-Walraven, M. \(2000\). Tijd voor kwaliteit in de kinderopvang. Vossiuspers AUP.](#)

Stevens, L. (2018). Kinderen serieus nemen: Participatie in de kinderopvang en het onderwijs. SWP.

Strik, A., & Schoemaker, J. (2018). Interactievaardigheden: Een kindvolgende benadering. Bohn Stafleu van Loghum.

[Tronick, E. \(1975\). The Still Face Experiment](#)

Van den Broek, L., & Leseman, P. (2008). Basisontwikkeling: Een integrale aanpak voor jonge kinderen. KPC Groep.

[Vygotsky, L. S. \(1978\). Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. Harvard](#)

University Press.

The background is a solid orange color. A large, white, wavy shape, resembling a stylized 'S' or a speech bubble, is positioned on the left side. In the bottom right corner, there is a thin, yellow, hand-drawn line that forms a series of loops and curves.

**“Ik draag bij aan de toekomst
van mijn omgeving, neem
verantwoordelijkheid voor mijn
eigen ontwikkeling en ben
nieuwsgierig.”**